

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
 Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
 ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
 Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Лазоренко С.А. Формування аксіологічного компоненту інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців фізичної культури та спорту на засадах принципу історизму. Фізико-математична освіта. 2018. Випуск 1(15), частина 3. С. 43-48.

Lazorenko S. Formation of the axiological component of the information and digital culture of future specialists in physical culture and sports on the basis of the principle of historicism. Physical and Mathematical Education. 2018. Issue 1(15), part 3. P. 43-48.

УДК 374:37.013

С.А. Лазоренко

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна

ФОРМУВАННЯ АКсіОЛОГіЧНОГО КОМПОНЕНТУ ІНФОРМАЦіЙНО-ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХіВЦіВ ФіЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ НА ЗАСАДАХ ПРИНЦИПУ ІСТОРИЗМУ

Анотація. Постіндустріальний час, в якому наше суспільство нині існує, характеризується стрімким поширенням інформаційних технологій, зростанням важливості комунікаційних мереж і супроводжувалося процесами оцифровки даних. Означені тренди стали невіддільною частиною повсякденного життя і обумовили появу принципово нових способів навчання, спілкування і професійної діяльності, які базуються на інформаційних/цифрових технологіях. Враховуючи те, що поняття інформаційних технологій поширюються на всі сфери діяльності людини, доцільним є їхній розгляд крізь призму професійної підготовки майбутніх фахівців ФКіС. Актуальність формування та розвитку інформаційно-цифрової культури фахівця та осмислення її основних компонентів (складових) наразі усвідомлюється на державному рівні. У процесі професійної підготовки майбутні фахівці галузі ФКіС мають глибоко усвідомити, що лише володіючи достатнім рівнем технологічної й інформаційної підготовленості, молодий фахівець галузі ФКіС здатний адекватно діяти в навколишньому світі, орієнтуватися в проблемних ситуаціях, знаходити раціональні способи розв'язання професійних проблем і бути конкурентоспроможним на ринку праці, що приводить до все більш широкого використання цифрових технологій у професійній діяльності. Інформаційно-цифрова культура створює основу майбутнім фахівцям ФКіС для безперервного навчання, допомагає розширювати горизонти їхніх наукових досліджень, а також зумовлює підвищення рівня їхніх знань у питаннях пошуку, обробки, використання та збереження інформації. При цьому майбутній фахівець орієнтується на ті цінності, які є найбільш значущими для нього на даний момент і в перспективі відповідають його інтересам. Від розмаїття цінностей особистості, які увиразнюють її унікальність (аксіологічне «Я») залежить формування нових цінностей, які обумовлюють перехід у мотиви професійної діяльності. Принцип історизму розкривається через аналіз змісту історичних процесів розвитку галузі ФКіС, характеристику методів та інших пізнавальних процедур і через з'ясування їх евристичного значення для цифровізації галузі ФКіС. Загальний огляд розвитку галузі ФКіС в сукупності ґрунтовно впливає на формування інформаційного мислення суб'єктів навчання, дає можливість усвідомити зв'язки між фактами в їх історичному розвитку, зробити відповідні висновки, чим вплинути на рівень сформованості інформаційно-цифрової культури.

Ключові слова: майбутні фахівці фізичної культури та спорту, інформаційно-цифрова культура, компоненти, аксіологічний компонент, цифрові технології, принцип історизму.

Постановка проблеми. Постіндустріальний час, в якому наше суспільство нині існує, характеризується стрімким поширенням інформаційних технологій, яке почалося в 1970-х рр. зі зростанням важливості комунікаційних мереж і супроводжувалося процесами оцифровки даних. У ХХІ ст. означені тренди стали невіддільною частиною повсякденного життя і обумовили появу принципово нових способів навчання, спілкування і професійної діяльності, які базуються на інформаційних/цифрових технологіях. Враховуючи те, що поняття інформаційних (ІТ) та цифрових (ЦТ) технологій поширюються на всі сфери діяльності людини, доцільним є їхній розгляд крізь призму професійної підготовки майбутніх фахівців ФКіС. Крім цього, останнім часом постає необхідність у підготовці фахівців ФКіС використовувати не тільки друковані, а й електронні освітні ресурси (ЕОР) або ж цифрові освітні ресурси (ЦОР). Природно вважати, що таке зміщення акцентів може вплинути на інтенсивність та ефективність процесу навчання, забезпечення індивідуалізації та диференціації навчального процесу, самостійності роботи молоді, розвитку в них культури використання інформаційних технологій і засобів тощо.

Аналіз актуальних досліджень. Питанням розвитку особистості фахівця галузі фізичної культури присвячені дослідження Р. Клопова, В. Костюченка, Б. Курдюкова, Б. Лосіна, Л. Лубишевої, В. Магіна, Л. Матвєєва, В. Платонова, Ю. Ніколаєва, М. Прохорової, Л. Сущенко, О. Утішевої, С. Хазової, Ж. Холодова, В. Чичикіна тощо. Удосконаленню професійної підготовки вчителів фізичної культури присвячені дослідження Я. Бельського, М. Віленського, Є. Захаріної, О. Петуніна, Ф. Собянїна, А. Тер-Ованєсяна, О. Тимошенка, В. Філанковського, О.Шабалїної, Б. Шияна та ін. Проблеми змісту освіти галузі ФКіС досліджені у працях А. Барабанова, М. Віленського, Є. Каргаполова, В. Маслова, Ж. Холодова та ін. Удосконалення організаційних форм і методів

навчання у вищій освіті галузі ФКіС вивчали Ю. Гагін, С. Зайцева, Б. Курдюков, Л. Лубишева, В. Лях, Н. Назаркіна, Н. Пфейфер, В. Чичикін та ін. У цих працях наголошується, що ЗВО галузі ФКіС мають розвиватися на принципах динамізму, варіативності, різноманітності організаційних форм, гнучкого реагування на потреби суспільства й особистості.

Науковцями останнім часом досліджуються проблема використання ЦТ у підготовці фахівців ФКіС та проблема формування цифрових навичок у фахівців ФКіС. Так, застосування ЦТ у руховій підготовці досліджено у роботах В. Ашаніна, В. Бізіна, К. Блещунової, С. Єрмакова, В. Кашуби, І. Володька, де зазначено, що педагогічною особливістю підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту є забезпечення високого рівня наочності навчального матеріалу. Навчальна робота студента-майбутнього тренера має бути забезпечена наступними наочними формами:

- 1) відеозапис техніки цілісної вправи;
- 2) відеозапис окремих фаз і укрупнених елементів техніки;
- 3) відеозапис техніки вправи зі вбудованими графічними об'єктами, що ілюструють закономірності побудови рухового акту (візуальні ефекти акценту уваги, демонстрація біомеханічних закономірностей);
- 4) фотографії основних поз в структурі рухової дії. Візуальний ряд з навчальною інформацією сам по собі має обмежену дидактичну ефективність. Потрібна така педагогічна система, яка забезпечить переважно самостійну роботу студентів по оволодінню знаннями [1].

Зауважимо, що при цьому реалізується ще одна перевага ІТ – алгоритмізація і дозування навчального матеріалу. По відношенню до техніки рухової дії обсяг відомостей, що утворюють відносно самостійну одиницю – інформаційний кадр, який залежить від складності руху, що вивчається. Конструкція інформаційного кадру включає наочний об'єкт (візуалізація техніки в динамічній або статичній формі) і текстові пояснення. Студент переходить від одного інформаційного кадру до іншого, вивчає зміст наочності за допомогою відповідних текстів. Одне з головних завдань навчання полягає у виробленні у студентів цілісного уявлення про стандартну (еталонну) техніку фізичної вправи. Причому необхідно актуалізувати, в першу чергу, візуальну пам'ять, в якій мають бути сформовані образи правильного виконання рухової дії. Для цього необхідно передбачити можливість розширеного керівництва відеозображенням: стоп-кадр, уповільнення швидкості, покадровий перегляд, вибір і перегляд окремого фрагмента. Навчальні тексти, що знаходяться в інформаційному кадрі, лише спрямовують процес пізнання, основна діяльність полягає у виконанні особливої зорової роботи з відеозаписом – пошуку і виділенні в структурі відеоряду конкретних об'єктів (наприклад, основні опорні точки, фази, цикли, пози).

Особливістю цифрового етапу розвитку суспільства є можливість отримувати актуальні дані у будь-який час за умови доступу до Інтернету. Міа Карлсон термін «цифрова компетентність» пов'язує з мережами (network), інтернетівськими хмарами (internet competency) та мультимедіями (multy media) [6]. Комп'ютеризація суспільства призвела до того, що у віртуальному світі у фахівця більше можливостей бути пов'язаними з іншими через віртуальні комунікаційні канали, ніж в реальному спілкуванні. Часто фахівці різних сфер розраховують на Інтернет як засіб утримати аудиторію (блоги, Інтернет-канали, різні соціальні мережі в Інтернеті, розсилки електронною поштою).

В умовах інформаційного суспільства основними цінностями є інформація та знання, причому з рівним доступом населення до них та інформаційних технологій і сервісів, що передбачає наявність відповідних знань, вмінь та навичок.

Мета статті. З огляду на це метою статті є представити структуру інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців фізичної культури та спорту та описати її аксіологічний компонент.

Методи дослідження. Теоретичні методи: системний аналіз наукової, психолого-педагогічної, методичної літератури; узагальнення та систематизація теоретичних відомостей щодо професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до використання ЦТ у професійній діяльності.

Виклад основного матеріалу. Поняття «культура» є фундаментальним і вивчається низкою гуманітарних наук: філософією, історією, психологією, соціологією, антропологією, країнознавством, культурологією, етнологією, археологією, мистецтвознавством, лінгвістикою, семіотикою та ін. Кожна з них відповідно до своєї специфіки виділяє в культурі в якості предмета свого дослідження одну з її частин, той чи інший аспект. Як наслідок, не існує єдиного, загальноприйнятого визначення культури. Це свідчить про структурну складність, багатогранність феномена культури й постійний пошук науковцями її визначальних характеристик. Становлення і розвиток певного типу професійної культури тісно пов'язаний із процесом опанування професії, де визначальним є характер професійної діяльності та особливості її суб'єктів, що наявні і притаманні певному періоду.

За результатами проведеного аналізу *професійну культуру потрактуємо як реалізацію на високому рівні професійної діяльності, причому найбільш оптимальним чином з метою досягти максимальний результат.* При цьому формування професійної культури характеризується засвоєнням загальнонавчаних і, як правило, найбільш поширених зразків професійної діяльності. Оскільки в нашому дослідженні суб'єктом виступають фахівці фізичної культури та спорту, то за логікою наукового пошуку потрібно звернутися до результатів наукових розвідок щодо тлумачення категорії «професійна культура фахівців фізичної культури та спорту».

У дослідженні І. Іванія [2] розглядається професійно-педагогічна культура фахівця ФКіС як категорія соціального і водночас культурного розвитку особистості, характеризуються її компоненти (теоретико-методологічний, змістовий, структурний та функціональний) крізь призму професійної компетентності, професіоналізму, професійної майстерності та іміджу. На думку науковця, професійно-педагогічна культура фахівця ФКіС є загальною категорією, що уособлює в собі фізкультурно-спортивну й життєву позицію, соціально-педагогічну зрілість і суспільно-корисну діяльність та готовність до ефективного розв'язання професійних завдань.

Актуальність формування \ розвитку цифрової культури та осмислення її основних компонентів (складових) наразі усвідомлюється на державному рівні, що підтверджує Аналітична записка «Питання розвитку цифрової культури українського соціуму» від відділу гуманітарної політики НІ стратегічних досліджень. В ній зазначається, що цифрову культуру слід сприймати як основу сучасної світової культури, а тому необхідною стає «цифрова» модернізація українського суспільства, до якої відносять:

розвиток «цифрової» грамотності громадян; поширення відкритих освітніх ресурсів; «цифрові» зміни та оцифровку освітнього процесу тощо [4].

Елементи інформаційно-цифрової культури з самого початку її становлення прослідковуються в цілому спектрі культурних явищ – мові, музиці, танцях і образотворчому мистецтві. Поступово вони залучаються до більш широкого кола культурних форм, що призвело до справжньої культурної революції в ХХ в. – доступ до інформації та свободи висловлювання думки. Доступна інформація (або інформація у відкритому доступі) тепер розглядається як майданчик не тільки для функціонування держав, міжнародних компаній, а й для окремого фахівця.

З іншого боку, спілкування через цифрові технології, як вважають Б. Хоук і Д. М. Рідер, переходить з віртуального формату в матеріальний, що робить «цифровий об'єкт або послугу» повсякденним аспектом реальності [5]. Це означає, що реальність ідентифікується з інформаційним простором, і в цьому просторі матеріальні об'єкти сприймаються більшою мірою як медіа-об'єкти (з урахуванням того, що вони потенційно можуть являти собою інформацію, яка розповсюджується глобальними мережами).

В історичній ретроспективі інформаційно-цифрова культура зародилася слідом за культурою електронного мовлення ХХ ст., а якщо взяти більш ранній період – за культурою друку (ХV-ХІХ ст.). Поява інформаційно-цифрової культури зазвичай пов'язують з набором практик, заснованих на інтенсивному використанні інформаційно-комунікаційних технологій. Вплив її посилюється і прискорюється завдяки популярності смартфонів, планшетів, комп'ютерів та доступу до швидкісної мережі Інтернет.

Під інформаційно-цифровою культурою майбутніх фахівців фізичної культури та спорту будемо розуміти цілісне соціально значуще утворення особистості, яке характеризується ціннісним відношенням до інформації, єдністю усвідомлення ролі інформації та цифрових технологій в галузі ФКіС, прагнень їх використовувати у професійній діяльності, знаннями про комп'ютерні (цифрові) інструменти, цифрові ресурси загальної і професійної спрямованості, уміннями їх застосовувати як засоби вербального і невербального впливу з метою трансляції фахових знань для успішної професійної самореалізації та виражається у здатності майбутніх фахівців ФКіС до саморозвитку у галузях ФКіС та цифрових технологій.

У структурі інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців фізичної культури та спорту виокремлюємо такі компоненти:

- 1) *аксіологічний* (ціннісне ставлення до інформації та ЦТ, світоглядне сприйняття цифрових технологій, усвідомлення ролі інформації та ЦТ у професійній діяльності);
- 2) *мотиваційний* (прагнення використовувати ЦТ загальної і професійної спрямованості);
- 3) *технологічний* (володіння мережевими технологіями, технологіями мультимедіа для конструювання ЦОР);
- 4) *пізнавальний* (фахові знання та вміння працювати з інформаційними джерелами (пошук, аналіз, оцінка, передача інформації тощо));
- 5) *комунікативно-сугестивний* (мовно-мовленнєва підготовка майбутніх фахівців ФКіС, володіння засобами вербального і невербального впливу з метою трансляції професійної інформації);
- 6) *рефлексивний* (здатність до саморозвитку у галузях ФКіС та цифрових технологій).

Обґрунтуємо детальніше сутність аксіологічного компоненту.

Епоха науково-технічної революції докорінно змінила уявлення про сучасний світ, заповнила суспільство потоком різноманітної інформації. Нині інформацію розглядають як джерело ресурсів, а інформаційні технології – як засіб підвищення продуктивності та ефективності праці людини. Нині жодне підприємство і виробництво не може обійтися без інформаційних технологій. Безсумнівно, інформація і все, що з нею пов'язано, буде і надалі грати вирішальну роль у всіх життєвих ситуаціях. Ми перебуваємо на шляху до інформаційного суспільства, заснованому на пізнанні, інтелектуальних здібностях, ерудитії, вмінні орієнтуватися в найрізноманітніших нестандартних ситуаціях. Для таких кардинальних змін у системі вищої освіти необхідно вирішити проблему спеціальної підготовки, навчання до життя в інформаційному суспільстві. Вхідження цивілізації в інформаційне суспільство висуває принципово нові вимоги до системи освіти майбутніх фахівців галузі ФКіС, при цьому сутність нової парадигми освіти полягає у необхідності формування світоглядного бачення інформаційно-цифрових технологій в інформаційному суспільстві, розуміння та усвідомлення ролі й значення інформації та ЦТ у професійній діяльності майбутніх фахівців галузі ФКіС.

У процесі професійної підготовки майбутні фахівці галузі ФКіС мають глибоко усвідомити, що лише володіючи достатнім рівнем технологічної й інформаційної підготовленості, молодий фахівець галузі ФКіС здатний адекватно діяти в навколишньому світі, орієнтуватися в проблемних ситуаціях, знаходити раціональні способи розв'язання професійних проблем і бути конкурентоспроможним на ринку праці, що приводить до все більш широкого використання ЦТ у професійній діяльності. В. Карло [3] переконливо довів, що інформаційно-цифрова культура створює основу майбутнім фахівцям ФКіС для безперервного навчання, допомагає розширювати горизонти їхніх наукових досліджень, а також зумовлює підвищення рівня їхніх знань у питаннях пошуку, обробки, використання та збереження інформації.

Усвідомлення цього відбувається через формування *аксіологічного компоненту* ІЦК майбутніх фахівців ФКіС в процесі їхньої професійної підготовки.

ІЦК майбутнього фахівця уявляє в собі діалектично інтегровану єдність різного роду цінностей (рис. 1).

Зазначені цінності спрямовують і коригують професійну діяльність майбутніх фахівців ФКіС у різних напрямках (соціальному, духовному, професійному, особистісному). При цьому майбутній фахівець орієнтується на ті цінності, які є найбільш значущими для нього на даний момент і в перспективі відповідають його інтересам. Від розмаїття цінностей особистості, які уявляють її унікальність (аксіологічне «Я») залежить формування нових цінностей, які обумовлюють перехід у мотиви професійної діяльності.

Рис. 1. Діалектична єдність цінностей аксіологічного компонента ІЦК майбутніх фахівців ФКІС

Принцип свідомого залучення студентської молоді до цінностей фізичної культури є важливим через обраний фах і мету майбутньої професійної діяльності. Принцип узгоджується з метою і завданнями професійної підготовки майбутніх фахівців ФКІС в умовах змішаного навчання. Студенти мають усвідомлювати, що заняття фізичною культурою та спортом є значущим інструментом для всебічного розвитку. Завдяки спорту розвиваються вміння працювати в команді, дисципліна, лідерство, толерантність і здорова конкуренція. Реалізації цього принципу в умовах дистанційної освіти сприяє організація неформальної освіти студентів.

Принцип історизму концентрує у собі найважливіші методологічні установки діалектики і означає підхід до дійсності як до такої, що змінюється у часі, розвивається. Це принцип матеріальних систем в їх становленні і розвитку, в органічному зв'язку з умовами, що їх породжують. Сутність принципу історизму розкривається через аналіз змісту історичних процесів розвитку галузі ФКІС, характеристику методів та інших пізнавальних процедур і через з'ясування їх евристичного значення для цифровізації галузі ФКІС. Загальний огляд розвитку галузі ФКІС в сукупності ґрунтовно впливає на формування інформаційного мислення суб'єктів навчання, дає можливість усвідомити зв'язки між фактами в їх історичному розвитку, зробити відповідні висновки, чим вплинути на рівень сформованості ІЦК.

З метою розвитку аксіологічного компонента інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців ФКІС нами було створено спецкурс за вибором.

Метою спецкурсу «Історичні аспекти розвитку галузі ФКІС» є формування інформаційно-цифрової культури майбутнього фахівця ФКІС, зокрема формування системи знань про фізичну культуру як складову частину культури суспільства, про історичні аспекти її становлення і розвитку в Україні та у світі через ретроспективу розвитку галузі ФКІС загалом. У результаті вивчення курсів студент повинен:

- знати історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища; галузеву термінологію; фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном; програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури; організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні; сутність професійної діяльності фахівців фізичної культури і спорту, зокрема, тренера-викладача з виду спорту; систему кадрового забезпечення галузі;

- вміти: користуватися програмно-нормативними документами; орієнтуватися в закономірностях формування і здійснення державної політики в галузі фізичної культури і спорту, в способах взаємодії різних ланок фізкультурного руху, в системах підготовки фахівців; аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної культури і спорту; здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватися в спеціальній літературі.

Зміст спецкурсу передбачає вивчення таких тем.

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності. Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту. Основні термінологічні поняття.

Тема 2. Історія зародження і розвитку спорту. Зародження спортивної термінології. Спорт і грецька міфологія. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри. Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух. Шлях до олімпійського визнання.

Тема 3. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Історії зародження і розвитку спорту. Проблеми сучасного міжнародного спорту. Міжнародні спортивні організації. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.

Тема 4. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури і спорту. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Закінчення вивчення спецкурсу регламентувалося проходженням тесту.

Метою спецкурсу «Ретроспектива олімпійських видів спорту» є формування інформаційно-цифрової культури майбутнього фахівця ФКІС через формування системи знань про історичні етапи формування та розвитку олімпійського спорту, сучасні його види, проблеми та перспективи галузі.

Основний зміст курсу

Тема 1. Античні Олімпійські ігри. Агоністика античних часів. Програма, зміст, учасники Олімпійських ігор. Спортивні споруди Стародавньої Греції. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор. Давньогрецька агоністика у мистецтві

Тема 2. Відродження Олімпійських ігор сучасності. Піонери та перші спроби відновлення Олімпійських ігор. П'єр де Кубертен – засновник олімпійського руху сучасності. Заснування Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Внесок О. Д. Бутовського у розбудову сучасного олімпізму. Перші відроджені Олімпійські ігри сучасності. Афіни 1896 року.

Тема 3. Міжнародна олімпійська система. Структура Міжнародної олімпійської системи. Керівні органи МОК. Структура керівних органів МОК. Діяльність президентів МОК до першої світової війни.

Тема 4. Україна у Олімпійському русі. Україна Олімпійська. Звитяги Українських олімпійців.

Також в рамках спецкурсу нами пропонувалися завдання, пов'язані з різними аспектами застосування ІТ у процесі проведення Олімпіад, на підготовку проектів за темами: «Інформаційні системи для фіксації результатів під час проведення Олімпійських ігор різних років»; «Методи виявлення допінгу під час проведення Олімпійських ігор різних років»; «Комп'ютерні ігри як потенційні олімпійські види спорту» тощо.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Тенденції цифровізації в освіті актуалізували потребу зміни у формах, методах і засобах традиційного навчання. Крім цього, активний розвиток цифрових технологій і засобів обумовлює переорієнтацію професійної діяльності фахівців, у т.ч. фахівців ФКіС, на віртуальний простір, де затребуваними стають здатності аналізувати інформаційні потоки, використовувати спеціалізовані програмні засоби та забезпечувати на професійному рівні ефективну комунікацію он- і оф-лайн. З іншого боку, дослідження стану розробленості проблеми формування інформаційно-цифрової культури майбутніх фахівців фізичної культури і спорту виявило фрагментарність напрацювань науковців щодо: сутності і структури категорії «інформаційно-цифрова культура майбутніх фахівців фізичної культури і спорту», теоретичних і практичних засад її формування у ЗВО. Наукові розвідки в галузі професійної підготовки фахівців ФКіС сьогодні пов'язані з використанням ІТ в освітньому процесі. Сучасний етап розвитку суспільства ставить перед вищою освітою завдання підготовки не лише фахівців з окремої галузі, а й повноцінних членів суспільства, що неможливо уявити без умінь використовувати інформаційні технології у професійній діяльності та повсякденному житті. Для змін у системі вищої освіти майбутніх фахівців ФКіС необхідно вирішити проблему спеціальної підготовки, навчання до життя в інформаційному суспільстві. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є підвищення в процесі професійної підготовки ціннісних орієнтацій студентів як основи для розвитку інформаційно-цифрової культури цих фахівців.

Також перспективними вважаємо дослідження питань запровадження в освітній процес професійної підготовки майбутніх фахівців ФКіС технологій контекстного навчання, мультимедійного наповнення курсів, організації дистанційного навчання тощо.

Список використаних джерел

1. Володько І. В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2016. 253 с.
2. Іваній І. В. Основи професійно-педагогічної культури фахівця фізичного виховання та спорту: навч.-метод. посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 196 с.
3. Карапузова Н. Д. Здоров'язбережувальні технології у системі професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2015. № 1. С. 39–45.
4. Національний інститут стратегічних досліджень. Аналітична записка «Питання розвитку цифрової культури українського соціуму», 2014. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1631/> (Дата звернення : 17.03.2018)
5. Deuze M. Participation, Remediation, Bricolage: Considering Principal Components of a Digital Culture. *The Information Society*. 2006. № 22. P. 63-75.
6. Karlsson M. Surfing the wave of national initiatives – Sweden and international policy diffusion. *Information infrastructure and policy*. 1996. № 5 (3). P. 191–205.

References

1. Volodko, I.V. (2016). Formation of information and communication competence of future specialists in physical education and sports (Unpublished doctoral dissertation). 13.00.04. Kyiv.
2. Ivaniy, I.V. (2016). Fundamentals of professional and pedagogical culture of a specialist in physical education and sports: teaching method. manual. Sumy: Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko.
3. Karapuzova, N.D. (2015). Health technologies in the system of professional training of future primary school teachers. *Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports*, 1, 39–45.
4. National Institute for Strategic Studies. Analytical note "Issues of development of digital culture of Ukrainian society" (2014). URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1631/> (Access date: March 17, 2018).
5. Deuze, M. (2006). Participation, Remediation, Bricolage: Considering Principal Components of a Digital Culture. *The Information Society*, 22, 63-75.
6. Karlsson, M. (1996). Surfing the wave of national initiatives – Sweden and international policy diffusion. *Information infrastructure and policy*, 5 (3), 191–205.

**FORMATION OF THE AXIOLOGICAL COMPONENT OF THE INFORMATION AND DIGITAL CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS
IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS ON THE BASIS OF THE PRINCIPLE OF HISTORICISM****Serhiy Lazorenko***Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine*

Abstract. *The post-industrial era in which our society now exists is characterized by the rapid spread of information technology, the growing importance of communication networks and was accompanied by data digitization processes. These trends have become an integral part of everyday life and have led to the emergence of fundamentally new ways of learning, communication and professional activities based on information / digital technologies. Given the fact that the concepts of information technology apply to all areas of human activity, it is advisable to consider them through the prism of professional training of future specialists FC&S. The relevance of the formation and development of information and digital culture of the specialist and understanding of its main components (components) is now realized at the state level. In the process of professional training, future specialists of the FC&S industry should be deeply aware that only with a sufficient level of technological and information training, a young FC&S specialist is able to act adequately in the world, navigate in problematic situations, find rational ways to solve professional problems and be competitive. Labor market, which leads to the increasing use of digital technologies in professional activities. Information and digital culture creates a basis for future specialists of FC&S for lifelong learning, helps to expand the horizons of their research, as well as increases the level of their knowledge in the search, processing, use and storage of information. In this case, the future specialist focuses on those values that are most important to him at the moment and in the long run meet his interests. The formation of new values, which determine the transition to the motives of professional activity, depends on the diversity of personal values that express its uniqueness (axiological "I am"). The principle of historicism is revealed through the analysis of the content of historical processes of development of the FC&S industry, the characteristics of methods and other cognitive procedures and through the clarification of their heuristic significance for the digitization of the FC&S industry. The general review of the development of the FC&S industry as a whole thoroughly influences the formation of information thinking of subjects, gives the opportunity to understand the connections between the facts in their historical development, to draw appropriate conclusions than to influence the level of information and digital culture.*

Key words: *future specialists of physical culture and sports, information-digital culture, components, axiological component, digital technologies, principle of historicism.*